

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Infrastruktur- og Boligudvalg

Forslag til Landstingsforordning om planlægning og arealanvendelse (Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

Afgivet til forslaget 2. behandling.

Landstingets Infrastruktur- og Boligudvalg har under behandlingen senest bestået af:

Landstingsmedlem Godmand Rasmussen, Atassut, formand
Landstingsmedlem, Jonathan Motzfeldt, Siumut, næstformand
Landstingsmedlem, Ole Thorleifsen, Siumut
Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqatigiit
Landstingsmedlem Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

1) Forordningsforslaget i relation til Strukturudvalgets betænkning

Nærværende forordningsforslag er fremsat med afsæt i det daværende Strukturudvalgs betænkning, der skitserede en fornyelse af den hidtidige administrative udvikling i Grønland. Det daværende udvalg anbefalede i "Betænkning vedrørende en strukturreform af den offentlige sektor" en oprustning af den kommunale administration, dette i relation til den kommunalreform som selvsamme udvalg anbefalede.

Strukturudvalget anbefalede ligeledes, at kommuneplaner og lokalplaner burde sammenlægges til et planniveau. Ligeledes anbefalede Strukturudvalget, at kompetencen til at godkende disse planer blev overgivet fra Hjemmestyret til kommunerne. Det blev desuden anbefalet, at arealmyndigheden for det åbne land skulle overdrages fra hjemmestyret til kommunerne. Landsstyret har med afsæt i Strukturudvalgets anbefalinger formuleret nærværende forslag til en planlov.

1.2) Forordningsforslaget fastsætter nye rammer for den fysiske planlægning

Med forordningsforslaget udstikkes de legale rammer for et nyt plansystem, der fremover vil bestå af tre kerneområder: et landsplanniveau, et kommuneplansniveau

og et arealtildelingsniveau. Den kommende kommunale planlægning vil med lovens vedtagelse bestå af en samlende plantype: kommuneplanen. Dette i modsætning til i dag, hvor den kommunale planlægning består af flere plantyper; henholdsvis kommuneplaner, der udstikker de overordnede rammer samt lokal- og frilandsplaner, der fastlægger de mere detaljerede bestemmelser.

1.3) Forenkling af planlægningsproceduren

Foruden en forenkling af planlægningsproceduren på kommunalt plan vil kommunerne opnå en beslutningskompetence til alene at godkende egne fremtidige kommuneplaner. Landsstyret har dog bemyndigelse til at gøre indsigelser mod de kommunale planforslags indhold, således at det tilsikres at den kommunale planlægning ikke kommer i modsætning med overordnede samfundshensyn og almenvællets interesser. I forordningsforslaget indgår en høj grad af delegation af beslutningskompetence til de kommunale beslutningsorganer.

1.4) Borgerindflydelsen på planlægningen fastholdes

Det anses, at Landsstyret i høj grad i udformningen af forordningsforslaget har taget hensyn til subsidiaritetsprincippet, der tilsiger at beslutningerne skal fortages så tæt på borgerne som muligt. Dette hensyn fremtræder blandt andet i overgivelsen af forvaltningen af plan- og arealkompetencen til kommunerne, hvorved det sikres, at beslutninger i medfør af denne kompetence sker tæt på borgerne. Det anses ligeledes, at forordningsforslaget i et væsentligt omfang sikrer, at befolkningens medindflydelse på den fysiske planlægning opretholdes som et af de bærende elementer.

1.5) Klagemuligheder for borgerne

Forordningsforslaget indeholder en formaliseret klageadgang for borgerne. Ved dette forstås, at der oprettes et plan- og arealklagenævn, hvor borgerne kan indklage kommunalbestyrelsens afgørelser om kommunale planlægningsinitiativer i medfør af nærværende forordningsforslag. Det er klagenævnets opgave at påse, at de almindelige forvaltningsretlige regler vedr. habilitet, partshøring, ligebehandling m.v., er fulgt. Det anses, at dette tiltag i modsætning til den nuværende tilstand vil sikre, at det ikke er den samme myndighed (Landsstyret), der både godkender de kommunale planer og samtidig er den klageinstans, hvortil borgerne kan indklage kommunalbestyrelsens afgørelser. Forordningen sikrer hermed, at borgernes klager behandles i et særskilt beslutningsorgan, som er indrettet til dette formål alene. Udvalget finder det i den sammenhæng vigtigt at ankenævnets afgørelser får en opsættende virkning, såfremt borgerne får ret i sin anke/klage.

Udvalget ønsker at bestemmelsen i § 38 om nedsættelsen af et kommende plan- og arealklagenævn bliver præciseret i loven. Udvalget tænker herpå sammensætningen af nævnet og hvorledes nævnets uafhængighed sikres. Udvalgets skal til forslagens 3. behandling anmode Landsstyret om at fremsætte ændringsforslag herom.

1.6) Digitalisering af landsplanlægningen

Landsstyret har med forordningsforslaget forpligtet sig til at etablere et digitalt baseret geografisk informationssystem til brug for den offentlige planlægning. Dette planlægningsværktøj er meget brugt i forbindelse med tilrettelæggelsen af større infrastrukturelle systemer, herunder el- og varmforsyning, veje mv. Det er forventeligt, at behovet for et moderne digitaliseret planlægningssystem vil være støt stigende blandt andet ved etablering af den infrastruktur, der f. eks skal understøtte implementeringen af Alcoa-projektet og andre kommende større råstofprojekter, der vil stille store krav til en opdateret og rationel samfunds planlægning.

2. Høring af forslaget

Udkast til forslaget har været i høring fra den 17. marts 2008 til den 28. april 2008 hos Rigsombuddet, Departementet for Finanser og Udenrigsanliggender, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Departementet for Familie og Sundhed, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser, Departementet for Infrastruktur og Miljø (Bygningsmyndigheden), Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Landsstyreformandens Departement, Råstofdirektoratet, KANUKOKA, kommunerne, Nukissiorfiit, Royal Arctic Line A/S, Tele-Post, Mittarfeqarfiit, ASIAQ, Pinnortitaleriffik, Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, Politimesteren i Grønland, Niels Bennetzens Tegnestue, Tegnestuen Nuuk, Masanti A/S, Niras Greenland A/S, Cowi A/S. Udvalget finder anledning til at knytte enkelte bemærkninger til dette forordningsforslags høring.

2.1 Udvalgets kommentarer til høringen

Indledningsvis konstaterer Udvalget, at den foretagne høring fremstår som meget grundig og velforberedt. Ligeledes kan det konstateres, at Departementet i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende forordningsforslag har ført en intensiv og udstrakt dialog med både kommuner og andre interessenter. Gennemses høringssvarene kan det ligeledes konstateres, at Landsstyret i vid udstrækning har indarbejdet de kommentarer, som er indkommet fra de grønlandske kommuner, i forordningsforslaget. Udvalget finder dette positivt, idet tilrettelæggelsen af høeringsprocessen har medført, at der er en bred principiel tilslutning til forordningsforslaget fra de grønlandske kommuner. Udvalget finder derfor anledning til at fremhæve denne grundige høringsproces som et eksempel til efterfølgelse.

3. Udvalgets overvejelser og vurderinger

Eftersom forordningsforslaget vil få en konkret indvirkning på kommunernes planlægning, er det vigtigt at fastslå, at kommunerne er indstillet på de nye vilkår og rammer, som forordningen udstikker. Udvalget finder derfor anledning til at henvise til en korrespondance mellem KANUKOKA og en kommune angående teknikaliteter i forordningsforslaget.

KANUKOKA anfører i sit svar til kommunen blandt andet:

Citat begynd" Kanukoka støtter det nye lovkompleks, såfremt landsplanlægningen tages seriøst og sat i gang. Og der skal løbende ske en plandialog mellem kommunerne og Landsstyret" Citat slut.

Udvalget forudsætter, at Landsstyret i forvaltningen af sin bemyndigelse i medfør af nærværende landstingsforordning vil imødekomme kommunernes og KANUKOKAS ønske om en fortløbende dialog. Henset til Landsstyrets lydhørhed overfor kommunernes ønsker i udarbejdelsen af nærværende forordningsforslag, må det konstateres, at denne dialog allerede er etableret.

3.1 forslaget økonomiske konsekvenser

Landsstyret anfører, at forslaget vil pålægge kommunerne en øget arbejdsbyrde, ved overdragelsen af arealkompetencen planpligt og tilsynspligt i det åbne land. Landsstyret bemærker, at tilsynet med det åbne land er ikke finansieret. Landsstyret vurderer dog i denne sammenhæng at:

Citat begynd " de ændrede krav til kommunernes planlægning og arealadministration opvejes af den arbejdsbesparelse, som forenklingen af plansystemet medfører ved sammenlægningen af kommune og områdeplanniveauet" Citat slut.

I de almindelige bemærkninger til forslaget anser Landsstyret det som tænkeligt, at spørgsmålet om en mulig stigning i bloktilskuddet kan indgå i de kommende forhandlinger mellem kommunerne og Landsstyret. Udvalget tager dette til efterretning.

3.2 Udvalgets afsluttende bemærkninger

Udvalget anser overordnet set, at forslaget er gennemarbejdet og konstruktivt, og at en vedtagelse af herværende forslag kan gøre en fremtidig og forsvarlig forvaltning af den kommunale planlægning mere fleksibel og mere kvalitetspræget.

Udvalget bemærker, at Inuit Ataqatigiit i forbindelse med dette forslags 1. behandling rejste flere spørgsmål i sit ordførerindlæg. Udvalget skal til 2. behandlingen anmode Landsstyret om at adressere disse spørgsmål.

4. Udvalgets indstilling

Et **enigt Udvalg** indstiller med ovenstående forståelse af forslaget til **vedtagelse**.

Godmand Rasmussen
Formand

Ole Thorleifsen

Jonathan Motzfeldt

Esmar Bergstrøm

Olga P. Berthelsen